

SADRŽAJ I ISHODI UČENJA ZA PREDAVANJA IZ ANATOMIJE

1. PREDAVANJE: Uvod u anatomiju, principi građe kostiju i spojeva (opća osteologija i sindezmologija)

Uvod u anatomiju

- **Razumjeti** i **uvažiti** povijesni aspekt riječi ANATOMIJA (razudba), važnost i „položaj“ anatomije u studiju medicine,
- **Razlikovati** i **usporediti** sustavnu, topografsku (regionalnu), kiruršku, površinsku, funkcionalnu i kliničku anatomiju,
Kakve veze imaju sustavna i topografska anatomija sa zemljopisom (kontinenti, države, rijeke, jezera, mora, planinski masivi...)?
- **Objasniti** i **demonstrirati** anatomske položaje tijela i važnost ovog položaja u kliničkoj medicini,
- **Razlikovati** tri glavne anatomske ravnine i tri anatomske osi te **staviti u odnos** ravnine i osi kod izvođenja pokreta u/iz anatomske položaja tijela,
Kako to da svaka pojedina ravnina „sadržava“ dvije osi (koje se sijeku pod pravim kutom) a treća je os uvijek okomita na navedenu ravninu (a time i na dvije osi koje ova sadržava)?
- **Raščlaniti, usporediti i suprotstaviti** temeljno anatomske nazivlje koje se rabi za opis ODNOSA i za USPOREDBU anatomske tvorbi,
- **Otkriti** osnovna načela građe tijela: bilateralna simetrija (*zašto smo bilateralno simetrični?*, pogledajte se u ogledalo „en-face“), metamerija (*gdje smo najviše „kolutičavi“?*) i „dvocjevnost“.
Jesmo li simetrični postrance ili zašto imamo stražnicu a nemamo „prednjicu“?

Osteologija

- **Razumjeti** podjelu i uloga koštane tvari u kostima: kompaktna i spongiozna,
- **Raspraviti** organizaciju spongiozne tvari u koštane trabekule: funkcijski značaj, primjeri okrajaka bedrene i nadlaktične kosti
- **Povezati/raščlaniti** građu i funkciju (organizacija) vezivnog pokrova kosti (periosta) i zglobne hrskavice
- **Identificirati** medularnu šuplinu i koštanu srž (vrste i njihov funkcijski značaj),
- **Podijeliti** kostur i sve kosti u osnovne tipove prema vanjskim obilježjima (duge, kratke, pločaste, nepravilne), te podvrste kostiju (pneumatične, sezamoidne, akcesorne)
- **Razlikovati** vrste okoštavanja, primarne i sekundarne centri okoštavanja, epifizne ploče (trakcijske i kompresivne) i epifizne crte, **predvidjeti** odnos zglobnih elemenata (zglobne čahure) prema epifiznim pločama,
- **Demonstrirati** rast kostiju i cijeljenje koštanog prijeloma,
- **Povezati** građu kostiju s principima neurovaskularne opskrbe kostiju i s procesima razvitka, rasta i okoštavanja kostiju.

Klinička anatomija: prijelomi i cijeljenje prijeloma, funkcija imobilizacije, uloga periosta, ozljeda epifizne hrskavice, avaskularna nekroza kao posljedica prijeloma,

Sindezmologija

- **Razumjeti** podjelu međukoštanih spojeva prema morfološkim obilježjima,
Zašto su svi zglobovi spojevi ali svi spojevi nisu ujedno i zglobovi?
- **Identificirati** obavezne i neobavezne (fakultativne) elemente „pravih“ (sinovijalnih) zglobova,
- **Povezati** organizaciju (građa i funkcija) zglobnih hrskavica i elemenata zglobne čahure te odnos sinovijalne membrane i zglobne šupljine,
- **Podijeliti** sinovijalne zglobove po obliku zglobnih tijela/broju osi gibanja i **staviti u odnos** osi i ravnine gibanja s funkcijskom anatomijom zglobova,
- **Raščlaniti zglobne sveze** u odnosu prema zglobnoj šupljini i zglobnoj čahuri,
- **Suprotstaviti** stabilnost i mobilnost zglobova s obzirom na njihove anatomske karakteristike i **predvidjeti** važnost i specifičnost srednjeg položaja zgloba,
- **Povezati** građu zglobova s principima neurovaskularne opskrbe intra-artikularnih dijelova kostiju te elemenata zglobova.

Klinička anatomija: oštećenje i degeneracija zglobne hrskavice, iritacija, trauma i infekcija sinovijalne membrane i burzi

*ozljede ligamenata (u tri stupnja), uganuća i iščašenja
efuzija i krvarenje u zglobu, slobodna tijela u zglobu
olabavljenje zglobne čahure - 'nestabilni zglobovi'*

